

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dobánytűszedőben.

Tervek a városházán.

Sáára Gyula dr. polgármester egész sereg új tervvel lépett a polgármesteri székbe. De terveivel nemcsak hirdetni, hanem megvalósítani is akarja. Mindent a maga rendje és módja szerint. Ezért jelölt ki a közgyűlés egy bizottságot *program-bizottság* néven, amely a polgármester terveit megbeszélve, meghányavetve, a jövő útjait előkészítse.

Sáára Gyula dr. elnöklété alatt tanácskoztak a következők: Réb István, Winkler Vilmos Mohai Lajos, Polczér Péter, Kisteleki Károly dr., Námessy János, Farkas Sándor — Bierbauer Viktor dr., Bilkei Ferenc, Csöppentzy Mihály dr., Dieballa György, Gerő Jakab, Hübner Károly, Holly Géza dr., Kégl Miklós, Lits Ferenc, Löwy Károly dr., Miklós Géza, Nagy Ignác, Rauscher Béla, Rádai Lajos dr., Say Ferenc, Steiner Jákó dr., Szalay Miklós, Vermes Mihály dr.

A tanácskozások több órán át tartottak a mivel körülbelül az egész közgyűlést irányítani fogja, a következőkben jelezzük:

Új városház.

Az új városház kérdése a múlt század legtöbb évtizedében föl-följült. Azonban, mint a jövő penéjét erősebb hurokon a milleniumi esztendőben zengették. Akkor a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel és általános óhajként kimondotta, hogy új városházát fog építeni. A közgyűlés megtevéni köteleességét, hivatalosan többé senki sem érdeklődött a dolog iránt. Illetéktelen emberek, a kik napról-napra megfordultak a városházán, a XIX. és XX. század szegényének neveztek az állapotot; a szegény tisztviselők, akik alacsony, romlott levegőjű termekben rontották az egészségüket; a közgyűlés tagjai, a kik egymás nyakán üve s minden félórán szünetet s friss levegőért kiabálva tanácskoznak: emlegették az új városházát — de tervet, költségvetést nem készített senki.

Most kész ez is. Természetesen csak az általános körvonalakban.

Az első a hely kérdése.

A bizottság egyhangúlag megállapodott abban, hogy az új, kélelemes városháza a régi helyen épüljön fel. A földszinti helyiségek jóvelmezőség-szemponyjából boltokká alakítandók át. Így tett Kecskemét, Pécs, amelyek új városházát építettek és körülbelül ingyen laktak. Szó vbit a Ponty vendéglő területéről, amely hatalmas téren, szépen megalkotandó környezetben nagyon szép volna, de a költség szemponyjából többbe kerülne a mostaninál, mert alatta üzlethelyiségeket csinálni nem lehet. Kérdés az is, hogy megkapná-e a város a mostani tulajdonosoktól. Nagy Ignác biz. tag erősen hangsúlyozta, hogy ő ismeri a tulajdonosokat, a Tsida-család életben levő tagjait, a kik a város iránt érzett kegyetlülnek talán az által is kifejezést adnának, hogy ingyen bocsátanák a város tulajdonába. Többen azonban kétségbe vonták ezt a szép reményt.

Mások a igazságügyi palotától északra eső terület mellett kardoskodtak. Ez azonban szintén elesik azért, mert a központtól távol van s az épület-nélkülözhető helyiségei nem értékesíthetők.

Végül a Magyar Király szállodáról kimutatta a főmérnök, hogy ámbár szép, monumentális épület volna, de a megfelelő átalakítás anyiba kerülne, mint egy újnak az építése.

A mostani városház helyére építendő új városháza kétféle terv szerint volna építhető.

I. A Bierbauer és az Obermayer házak kisajátításával (90 ezer kor.) a mostanit is lerombolva, a Zichy-háznak támaszkodnék az új városháza. A Szent István-utca 6 méter helyett 10 méter lenne, az Anna kápolnát megszüntetnék a mellette levő falól. A beépítendő terület $\square$ ölet 210 koronával számíva, az összes költség 500 ezer koronát tenne ki. Ebből beleszámítanak 50 ezer koronát, mint az épi és idején fölmerülő átmeneti költségeket.

Ezzel szemben jövedelem volna a földszinten elhelyezendő 8 bolthelyiségből 8000 kor. A kath. ház igénybe nem vett helyiségeiből 2000 kor. = 10 ezer kor. Így a városra évi 27 ezer 500 kor. törlesztési kölcson terhe maradna.

Emek a tervnek hátránya volna, hogy a Kosauth-utca rendezetlen maradna a Zichy-ház mellett, a városházát a régi mivoltában maradna a a városház a Zichy-ház alaktalan oldalfalának támaszkodnék.

Sokkal jobban tetszett a másik terv: a Bierbauer, Obermayer, Zichy-házak, esetleg a Szigethy-ház területén építendő új városház. Így teljesen szabad területen szabadon tervezhetne a város. A városház impozáns, méltóságos homlokzatot nyerna. A két utca jobbról-balról szabadon lenne. Az épület mögött szabad egyenes utcát nyitnának. A boltokat köröskörül lehetne elhelyezni, sőt a két emeletes palotában néhány kiadható lakás is növelné a városháza jövedelmeit.

A kiadás közel 1 millió koronát tenne ki, a melyben benn volna a Zichy-ház 200 ezer kor. megvételei költsége s a beépítésre szánt nagyobb terület. Viszont azonban nagyobb volna a boltbér (22 ezer 400 k.), a kiadandó lakásoké 5200 k. folya ba. Ugy, hogy a városra évente csak 20 ezer korona más forrásból fődözendő teher hárulna. A városház nagytermet 20 méter hosszúra és 13 méter szélesre tervezte a főmérnök. Ez az épület közepén, jobbról és balról udvartól körülvéve volna.

Az értekezlet a terveket és számításokat egy szülkebb bizottságnak adta ki fölülbírálás végett, amely megállapodásait majd egy újabb értekezlet elé terjeszt, ahonnan a közgyűlés elé kerül, amely a részletes tervek készítésére nézve hoz határozatot.

Jégygár.

Az idej enyhé tél úgy látszik semmi kilitást nem nyújt már arra a reményre, majd ha fagy. Természetes, régi módj jégünk nincs és nem is lesz. A városi hatóság azonban hivatásának magaslatára emelkedve azon van, hogy a közönség ezen eminens szükségletét kielégítse. Pár év előtt, mikor nagy jéghiány volt, 8 filléért kapta a közönség a jég kilogrammját és szívesen vette. Most Rauscher Béla v. b. t. az ő pártján

ügybuzgalmával használni akarván a városnak az ország széllében hosszában összeböngészte az adatokat a műjégygárhoz és a következő előterjesztést tette:

Tekintetes városi Tanács!

A polgármester ur megbízásából, Nicholson, Röck és Danubius gyárakhoz fordultam, egy jégygár költségvetésének beszerzése céljából, a melynek alapján azon esetben, ha az idej nyárra természetes jéget beszerezni nem lehetne — egy jégygártó berendezést létsíthessünk.

A berendezésnél oly gépek lennének felállítandók, amelyekre a tervbe vett vágóhidnál is szükség lesz, ugy, hogy ezek a befektetések annak idején a vágóhid keretébe beilleszthetők legyenek.

Miután Szombathely városa egy vágóhid berendezéséhez a tervrajzokat már elkészítette s a helyben létesítendő körülbelül ugyanazon arányokban épülhet, megszereztem a szükséges adatokat és ajánlanám helyben ugyanezen méreteket szem előtt tartani l. s. 30—40 mináza jég termelését 6—7 óra alatt.

A bekért ajánlatok közül ma azonban még csak a Nicholson gyár „Linde” rendszerű, 2 1/2 óra alatt 6000 kg. termelő képességet bíró berendezésről érkezett ajánlat, a melyet tisztellel mellékelek. A többi, ha beérkezik, el fogom küldeni.

Egy hozzáam intézett és szintén mellékeltem levél szerint a gyár, költségkímélés szempontjából egyelőre csak egy compressor (sűrítő) berendezését hozza javaslatba, miután ez a szükséges jég előállításához teljesen elegendő. A vágóhid berendezésénél aztán egy teljesen azonos gépet kellene beszerezni, amely a hűtőkamrák üzemét látná el.

Minthogy a jégygár felállítása ideiglenes jellegű, így az üzemhez 25 lóerejű electromotor beszerzése lenne ajánlatos. Számításaimban a villamos áramot 15 fillér hectowatt-óránkénti árban vettem, de lehetséges, hogy — tekintettel a nyári üzemre, mikor a villamos áramfogyasztás csekély — talán hajlandó lenne a villamos telep az áramot 1 fillért hectowatt-óránként számítani. Ez utóbbi esetre szintén kiterjeszkedtem. Ha a motorhoz szükséges áramot nem így feltételek mellett kapná a város, ugy más olcsóbb erőforrásról kellene gondoskodni.

Ezek előre bocsátása után bátor vagyok a jégygár beszerzési és üzemköltségeit, valamint a várható hasznót a következőkben előadni, feltételezve azt, hogy a város a jéget 2-5 filléért hozná, a házhoz szállva, forgalomba.

Berendezés.

a) A jégygár költsége mellékelt költségelőirányzat szerint	25820 K
b) 20 lóerejű electromotor á	2000 K
c) alapozás és gépszijak stb.	3180 K
	összesen 30000 K

Termelési költségek.

1. 12 órai üzem mellett a napi termelés 3000 kg. jég.
a) áramköltség: Átlagos fogyasztás 17

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Nagy választék ág- és asztalneműekben, színes és fehér barcheik stb.

olcsó, szabott árak mellett

Mai lapunk 4 oldal.

lógerő, a mely 883 hw. = 9 kilowatt-órát tesz ki, 15 filléres egységár mellett a napi költség $17 \times 9 \times 15 =$ naponként 24 00 K
 b) 1 $\frac{1}{2}$ ammoniak vesztés és olaj 3 50 K
 c) Jégkihordás kocsi és kocsis 10 00 K
 d) Kezelő személyzet 2 ember 8 00 K
 Összesen 45 50 K
 120 napi (4 havi) üzemet vége alapul az összes üzem költségek kitesznek 120 K 5460 00 K
 A befektett összeg 3000 kor. 10 $\frac{1}{2}$ -a mint amortizatio 3000 00 K
 Evi összes üzemkímütás 8460 00 K
 Évi jégtermelés 120×3000 kg. = 360000 kg. vagyis a jég előállítás ára kgmonként 2 35 fill.
 Miután az eladási ára 2-5 fillér lenne kilogrammonként tehát a haszon 0-15 fillér vagyis 360000 kg. után 540 K

Közúti vasut.

Újra Rauscher Béla kezdeményezéséről kell szólanunk, aki már évek óta hangyaszigoralmmal gyűjti az adatokat az új közúti vasut készítéséhez. Terve most, amikor a városrendezés nagy általánosságban szönyegre kerül, ismét aktualissá válik. Még inkább érleli az ügyet egy második körülmény, hogy a Bernstein és Káldor-cég új villamos közúti vasutára előmunkálatai engedélyt kért a polgármestertől, amit meg is kapott. Ennek az alapján így okoskodunk: ha a Bernstein és Káldor-cég a drágább tüzemű vasutat óhajtja bevezetni, bizonyára ki is számítozza már, hogy az reális üzleti vállalkozás, amelyből haszon várható. Ha pedig a dolog így áll, miért szalassza azt el a város és miért fossza meg magát egy új jövedelmi forrástól, mint a hogyan elszalasztotta a villanyvilágítást.

Rauscher Béla terve egy bizottság megbízását képezi, amely rövid idő múlva kész előterjesztéssel áll elő.

Végül még egy harmadik ügy került tárgyalás alá. Egy építő konzorcium meg akarja venni a vásártér azon részét, amely az igazságszolgálatól északra 1800 □ ölnyi területen egy háromszögön fekszik. A telek ára 70 ezer koronát tenne ki. A város úgy látszik hajlandó ezt a területet áruba bocsájtani, mivel a vásártér a pár év előtti rendezés folytán fölösleges nagy. A rendezés közel 100 ezer koronát emésztett fel s a lakásminizéria városunkban oly nagy, hogy az építendő 10 új háza égető szükség lenne. A bizottságban azonban kialakult az a nézet, hogy a város ott csak emeletes ház építésére adjon engedélyt. Így egy pompás új Ligetsor létesülne. A jéggyár és a telekeladás ügyében hátfőn rendkívül közgyűlés lesz a városházán.

ÚJDONSÁGOK.

Egy havi közigazgatás.

A városnál. Tegnap d. e. 10 órakor tartotta meg a város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését. Sadra Gyula dr. polgármester előnölklete alatt. Az ülés, melynek semmi kiemelkedőbb mozzanata nem volt, a szokásos jelentésekre szorítkozott.

A rendőrség jelentése szerint előfordult bűnesetek száma: lopás 27, élet ellen elkövetett cselekmény 8, vagyon ellen 8, egyéb bűneset 7, összesen 59. A kihágási osztálynál feljelentést tettek 70 esetben, terheltek száma 79.

A penzügyigazgatóság jelentése: Kincstári követelés volt a múlt hó folyamán 950597.63 K. Erre befizetett összeg 185613.08 K. Hátralék 864954.55 K. Házadómentességet 13, fizetési halasztást 14 esetben adott az igazgatóság.

Az állampénzeszeti hivatal az utakat rossz állapotban levőknek mondotta. Az állandó és időjárás nagyon megviselte az utakat, amelyeken a közlekedés nagyon nehéz. Fedenyag készlet alig van. Ebből a törvényhatósági utakon semmi sincs.

A tanfelügyelő jelentést tett a cigánygyerekek oktatásának felvetett kérdéséről. A város területén alig van 17 cigánygyerek, ezekért nem érdemes akkora áldozatokat hozni, mint a menyonyiba a cigányiskola kerülne. A kereskedő tanulók között 6 olyan tanuló van, a ki az elő-

készítő oktatást igényelné. Minthogy a kereskedelmi társulat előkészítő kereskedőtanuló iskolát nem képes felállítani, az említett tanulók az ipariskola előkészítő osztályába fognak járni.

A ülés fél 11 órakor ért véget.

A vármegyénél kedden volt közigazgatási ülés, egyes tárgyairól már megemlékeztünk. Az ülésen különben alig fordul elő említésre méltó.

A főorvosi jelentéssel kapcsolatban Csontos Andor kifogásolta, hogy a járványos betegségek miatt sokat szenvednek a tanítás érdekei. A baj megoldására azt javasolta, hogy csak a járványban szenvedő gyermekeket iltsák el az iskolából, de a tanítás ne szüneteljen. Lauschmann Gyula dr. főorvos válaszában megemlítette, hogy az iskolának járvány esetén való bezárását törvény szabályozza, esetleges kivételeket csak a miniszter adhat. Az ügyet felterjesztik a miniszterhez.

A főmérnök jelentette, hogy a Székesfehérvár-Bpesti út jul. 1-ével az állam gondozásába megy át, miáltal sokat nyer a vármegye utalajpa.

A tanfelügyelő kifogásolta a baracsai iskolát, amely az elvállalt kötelezettség dacára most sem kész. Az alispán ez ügyben szigorú vizsgálatot indít.

— **Eljegyzések.** Szalka János államvasuti osztályvezető főmérnök eljegyezte Leéb Erzsike kisasszonyt.

Atzél István érdi áll. iskolai tanító eljegyezte Havranek Margit érdi áll. iskolai tanítónőt, Havranek Ignác helybeli lakos kedves leányát.

Kiss Jakab Károly okl. kőműves eljegyezte Szabó István malomébri kedves leányát, Vilmát Kiskovácsiról.

— **A Fejérmegyei és Székesfehérvár városi muzeum részére a Dunapentelén folytatott ásások alkalmával talált régiségek közül Hauser Pál ottani birtokos több igen értékes római régiséget ajándékozott. Ez pedig egy teljesen ép cserépkorsót, 4 db. bronz karikát, 1 db. teljesen ép római mécesest, 3 db. csont hajítót, 1 db. bronz gyűrűt, 1 db. fél karikát, 1 db. gyöngyöt, 4 db. bronzfüggőt, egy gyöngyfüzért, 1 vas szeg, 1 db. üvegsót. Ezen adományért fogadja az egy-let öszinte köszönetet.**

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Zánk Gergely ungvári katolikus főgimnáziumi rendes tanárt a székesfehérvári állami főreáliskolához helyezte át.

— **Közgyűlés.** A székesfehérvári Öreghegy Hegyközsége f. hó 20-án d. e. 11 órakor a városház nagyertermében közgyűlést tart. Tárgyszorozat az 1910. évi költségelőirányzat megálapítása a választmányi javaslat alapján. — Választmányi javaslat a hegybírónál betekinhető.

— **A város közgyűlése a f. 6. január hóban egészen kielégítő volt.** A nagy születési számmal szemben a halálozás kicsi és leginkább az agkori kimerülés mutat nagy halálozási számot. A járványra fajúható kórok csak szörványosan mutatkoztak, a hasihagyamászerti betegségek újból jelentkeztek, de igen enyhé lefolyásuak, pár napi heveny láztünetek után gyógyulnak. Leginkább a légzőszerveknek hurutos és lobos bántalmak voltak az uralkodó megbetegedések. Született 98. Ebből törvényes fi 47, nő 42, törvénytelen fi 5, nő 4. Ikerpár 1. Halva született 4. Házasságra 44 pár lépett. Elhalt 55. Ezek közt fi 31, nő 24. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 5, nő 5, törvénytelen fi 1. A kórházaknak 20 halottja közül 12 idegen volt. A születések a halálozásokat 43-mal múlják felül, de a 12 idegen és kórházi halottal leszámítva a városi halottakból, ugy a népesség szaporodása születés után 55 lesz. Nevezetesebb halálok: Veloszületett gyengeség 5, görcsök 2, béluhurut 1, tüdőlob 3, tüdővész 11 (ebből 4 idegen), elmebaj 1, aggkór 16.

— **Sakkklr.** Amint már jeleztük, Gajdos János főorvosi sakkista f. hó 12-én szombaton d. u. 5 órakor az Othon-kávéházban táblanélküli mutatványt tart, amikor a sakk klub 3 játékosával játszik. — 13-án, vasárnap, d. u. 6 órakor pedig az összes jelentkezőkkel tart simültant, amelynek részvételi díja 50 fillér. A sakkkozó társaság mindkét produkcióján szívesen lát vendégeket is, csak kéri, hogy a vasárnap simültánra a jelentkezők a sakkklubjukat is hozzák magukkal.

— **Hangverseny.** A székesfehérvári izr. betegsegélyező-egylet f. hó 19-én (szombaton) este hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendez. A hangversenyen, amint értesülünk, Góth Sándor és Góthné Kertész Ella, a Vigaszínház művészei és Tarnay Richard operanékes is közreműködnek.

— **Gazdasági dolgok.** A Gazdasági Egyesület igazgató választmánya f. hó 7-én ülészett Eszterházy László előnölklete alatt. A választmány sajnálatlaltal veszi tudomásul Darányi miniszter távozását. A román kereskedelmi szerződés rendeleti uton való életbeléptetése ellen, továbbá a huszhozatal kontingens felemelése ellen tiltakozik. A marhasó árának egyöntetű szabályozása érdekében a földművelésügyi és pénzügyi miniszterhez felterjesztést intéz. Végül elhatározta a választmány, hogy március hó 18-án és 1 $\frac{1}{2}$ -én Székesfehérvárott tenyészbiika vásárt rendez.

— **Az Osztrák-Magyar Bank** a napokban adta ki zárszámadását az elmúlt év ügyforgalmáról. Székesfehérvár forgalma a következő volt: Váltók, warrantok és értékpapírok össz-leszámitolása 21 millió, 185695 kor.

Benyújtott beszedési értékpapírok 60.065 K. Külföldi piacokra szóló váltók stb. 204.121 K. A műveletek összege 25.295.081 K.

Nyers jövedelem 96.196 K 79 f.

A kezelés költségei, továbbá állami adók, és illetékek és egyéb kiadások 80.157 K. 86. f.

Nyeresség 106.038 K. 93 f.

Magyarország városalban az Osztrák-Magyar Bank műveleteinek összege 2 milliárd, 809,131 koronát tett ki.

Idegen szavak és nevek szótára Kelemen Beldától csinos odaszonkötésben 4 koronáért kaphatók, Kükner Péter cs. és kir. ud. könyvkereskedésében Székesfehérvárott.

— **Kormos, a rendbentő.** Hiába! Kormos Ilonka itt se hagyott az embareknek békét és másutt is galibát csinál. Itt megzavarta a fiatal-ság szive nyugalmát, lázba hozta az öregeket, sőt most, mikor már régezség megvált tőlünk, akkor is folytat az összehasonlításokkal legat bennünket. Hiába jönnek az ország legjobb primadonnái, a válasz csak ez:

— Kormos ezt másként játszotta.

Most — a mint olvassuk, Miskolczon galyította össze az egész várost. Lászas buzgalommal innepelte mindenki, sőt még a főügyész helyettes is megfélemedezett hivatala komolyságról és üres óráiban fölbitzatta a középiskolák tanuló ifjuságát, a kik latin lecke tanulása helyett beállottak lónak és a bájos művésznőtől egyest kaptak a kocsihuzásból. A tanári kar azonban nem méltányolta eléggé a lóudományt s a derék ifjuságtól megvonta a tandíj elengedést. A derék ifjak most a főügyészhelyettesen követelik az ezer korona tandíjat, a melyet most a félv elején okvetlenül meg kellene fizetni. Most aztán a közönség két részre oszlott. Az egyik diákokat, a másik — a kisebbiket rész — a tanárokat, valamennyi pedig Kormos Ilonkát pártolja. A tanári kar pedig örül, hogy Kormos Ilonka Pestre megy a világot jelentő deszkákra, mert mi lesz akkor, ha valami fenómális szerepben őket is úgy megbabonázza, mint a főügyészhelyettes urat.

— **A hadügyminiszter a katonák oktatása érdekében.** Köztudomásu, hogy az újabb időben a hadvezetőség egymás után lépteti életbe a katonaság kulturális színvonalának emelését célzó reformjait. E törekvésnek köszönhető az, hogy az apalfabéta legénység nagy része mire kikerül a kaszárnyából, megtanulja az írást és olvasást. Rövid pár évé csak, hogy minden ezrednél behozta a legénységi iskolákat, melyekben tiszt ellenőrzés mellett nemcsak a katonai tudományokban képezik ki a legénységet, hanem megtanítják írni, olvasni s az egyszerűbb műveletekkel számolni. Sőt ahol mód és alkalom van rá, az okszerű gazdálkodásba is bevezetik őket. És mivel katonáknál ismeretlen fogalom a „nem akarom” a legénység gyönyörtlen neki veti magát a tanulásnak, ha mindjárt a büntetésről való félelem miatt is és amit Jancsi nem tanul meg az iskolában, azt megtanulja János a kaszárnyában.

Schönleber közös hadügyminiszter most

tovább megy egy lépéssel. Francia, angol, német és orosz minta után indulva, hol a katonák kiképzése már magas fokon van, szélesbíti a katonai oktatás körét. A közel jövőben nemcsak az írást, olvasást, a négy alapművellettel való számolást tanulják meg a legények, nemcsak elméletileg adják elő nekik a főbb gazdasági tudnivalókat, hanem minden ezred a szükséghez képest kisebb-nagyobb területet kap, melyen a konyhakertészet, gyümölcsfa és szőlőmívelést, haszon- és gyógynövények termesztését, a hazai állatokkal való okszerű bánásmódot, a házipar különböző ágait: kosárfonást, faragást, szakajtó- és seprő kötést stb. gyakorlatilag is elsajátítják. Szóval a gyakorlatra alkalmatlan, vagy szabad időt nem domb-pucolással, nem korzósítással, hanem hasznos, az életben szükséges teoretikus és gyakorlati ismeretek elsajátítására fordítják. Az altiszti iskolában pedig a hadi ismereteknél kívül megismerik őket a villamossal, földméréssel, földrajzzal s más tudományágakkal. Ezek az iskolák közelebb hozták egymáshoz a legénységet és tisztikart s nem a merev fegyelmet, hanem a felbuzdult jóérzések fognak köztelét képezni közöttük. És alaposan megcsökken az analfabéta felnőttek, a gazdálkodni nem tudók száma.

— Egy beteg ember ügyében. Mint a lap írói és előállítói fordulunk olvasóközönségünkhöz. A kik hetenkint háromszor várakozva aztán okulva, jókedvvel mulatva böngezik végig lapunk hasábjait, a néma sorok közt nem érzik meg, hogy mennyi gond, mennyi aggodalom, mennyi verejték fűződik egy-egy lap írásához. Egy szegény beteg embert ajánlunk most olvasóink jóindulatába. Evesen kereszti géphajlónk volt. Zecsaltes szorgalmas, kötelességtudó ember. De a kinek a nehéz munkájához nem volt meg az a szilárd egészsége, a mely a letörést megakadályozta volna. Köhögni kezdett, aztán elérte a tüdővész, úgy hogy el kellett őt bocsátani. Most fiatal 28 életével, ifjú feleségével a két apró gyermekével szállmálgatja, találgatja, hogy hány hete, hogy hány napja van hátra még... Borzalmas sors!... De még borzalmasabb, ha megdöglök, hogy a télihidegben a nincsenlenség, ezernyi gondja között néz bele a ködös fázós jövőbe, a melynek a végén egy hideg, mély sír, egy síró feleség és két apró gyermek szorong. Jó emberek! nem művészkedünk a szóval. Ugye megérti ezt mindenki, a kinek szíve van az érzéshez. Adjatok jó emberek abból, amit az Isten adott. Jó embernek, szerencsés embernek adjatok. A gyűjtést megkezdjük mi:

A Fejérmegyei Napló szerkesztősége 5 kor.

— Helyreigazítás. Lapunk legutóbbi számába szörnyű hiba csuszott be, illetőleg csuszott ki. Egy végtelen nyomdai hiba a folytán kath. kör estélyének művészi részéből kimaradt Roszberger Juliska és Paulovits Rózsika neve, a kik művészi zongorajátékukkal viharos tapsolásra ragadták a közönséget. A gonosz mulasztás nem a mi hibánk folytán történt, a legnagyobb jóhálósággal sietünk azt javítani.

Egy másik már becsuszott. Az volt írva, hogy a hétfői közgyűlésen a Sárközy-féle indítványt szavazták: Kálmán Vince, Heltay Jenő, Huszár Dező, Kornis Boldizsár és Kukorely Béla. A valóságnak megfelelőleg megjegyezzük, hogy ezek az urak sem az egyik, sém a másik indítvány mellett nem szavaztak, hanem mindkét szavazás alatt ülve maradtak.

— Esküdtészi tárgyalás. Lapunk múlt számában közöltük a Lepossa Imre csőzi lakos ellen folyó büntető elzárását és részleteit. Itélet-hozatalra f. hó 8-án este 6 órakor került a sor. Az esküdtészek nevezett vádlottat két rendbeli gyilkosság bűntettében találta bűnösnek a az esküdték ezen verdiktje alapján a kir. törvényszék életfogytig tartó fegyházra ítélte.

III. nap. Folyó hó 9-én Stéger István móri lakos büntető tárgyalta az esküdtészek, kit a kir. ügyészség gyújtogatás bűntettével vádol. 1909 évi június 20-án éjjel Mórót leégett Stéger Ferenc ottani lakos istállója. A megégett vizsgálat kiderítette, hogy a tűz gyújtogatásból eredt. A gyanyó Stéger Istvánra, Stéger Ferenc apjára irányult. Stéger István felesége halála után korhely életmódra adta magát, minek következtében az egyébként elég jómódú gazda ember vagyona hamarosan elpusztult. Emiatt közté és

fia közt napirenden volt a civakodás. Junius 29-én is becsipve jött haza, mire fia heves szemrehányással illette. Az öreg ezért megharagudott s megfenyegette fiát. Többen látták, aminet éjjel az istálló körül settenkedett. Az esküdtészek Stéger István gyújtogatás bűntettében találta bűnösnek, mely verdikt alapján a bíróság őt két és fél évi fegyházra ítélte. A tárgyalást Tömör József vezette, szavazóbirák voltak Sohá B. és Bodányi László. A vádat dr. Hajcsék Gyula ügyész képviselte, védő pedig dr. Heumann József móri ügyvéd volt.

IV. nap. Ma Mór Ignác móri legény állott a fehérvári kir. törvényszék, mint esküdtőbíró előtt. A kir. ügyészség képviselőjében dr. Hajcsék Gyula ügyész halál okozó súlyos testi sérítés bűntettével vádolta. Az eset előzményei a következők: 1909. évi december hó 8-án este 7 óra tájban Zábó Sándor, Somogyi Pál és Apolczer móri lakosok a szőlőből hazafelé menve találkozott a móri piac téren Klein Márton és Mauer Ferenc 18 éves parasztelegényekkel. Klein és Somogyi valamint örszépörök, dulakodni kezdtek, de végre Somogyi kiszabadult Klein keze közül s elmenekült; Klein üldözöbe vette, de megbottolt s elesett, miatt Somogyi égerutat nyert. Apolczer és Zábó folytatták utjukat; Pető György korcsmája elé érve, hirtelen kirohant hozzájuk Mór Ignác s biciklijával Zábót mellén kétkez megzurta aztán futásnak eredt. Apolczer utána vetette magát s a Szarvasszálloda iijében el is érte, de összetűzésre kűtűk nem került a dolog, mert Apolczer megtudva a büntetett nevét, visszasielét verző társához, a kit azután dr. Halász Gyula orvoshoz vezetett. Az orvos, miután a sebesültet első segélyben részesítette, kijelentette, hogy a sebesülés életveszélyes. Zábó Sándor vasuti kézbesítő szolgálta csakugyan néhány napi szenvedés után meghalt. A tárgyalás Sipos Sándor elnök vezeti, Bodányi Sándor és Ruz Gyula szavazóbirákkal. A büntetést Kenessey Gyula védi.

— Megszokott ulánus. Pinterovics Zsigmond Gáspár a Székesfehérvárt állomásos 12. sz. ulánus ezred közlegénye január 30-ától megszokott. Hosszabb barangolás után végre február 7-én a csendőrorjárat Baracsán ráakart s letartoztatta. Vallomása szerint az altisztek brutális bánásmódja miatt szokott meg.

— Rövid hírek.

A lakodalom vége. Pázmándröl jelentik: Csurgó András lakodalman Kratancsik András legény gorombáskodni kezdett Krakucska Andrásnéval. Az asszony jelenlevő Imre fia ezen felháborodva bicskát rántott és bal szemé alatt megszúrta Kratancsikot, aki a szúrás következtében bal szemére megvakult.

Tűz. Varga Sándor mányi korcsmáros udvarán a hasábolokba felrakott fa meggyuladt, melyről azután a tűz az épület tetőzetére is átharapozott. A tűz oka ismeretlen, a kár biztosítás révén megtérül.

Hecegfalváról Stadler István hercegfalvi lakost a napokban, aminet hazafelé tartott Brahm Ignác és Rácz Antal ottani legények megtámadták és súlyosan elverték. Az eljárás a vitázkedő legények ellen megindult.

Színház.

Kedd, febr. 8.

Cabaret. A mi közönségünk szereti a rövidlegetű, vicám dolgokat, különösen ha némi aktualitással van összekötve. Mintha az újságok rovatát olvasnók, a mikor a komoly, elmélyedő, gondolkozást igénylő cikkek helyett a könnyű tárcát vagy még inkább az ujdonságokat elbeszélő hírvatort szeretik legjobban. A keddi cabaret-estély csupa könnyűtérlelségből állott elő. Nem malacszag, hanem kacagató hohóságokat, táncokat, bohóbnál, bohóbo apróságokat élveztünk. Részt vett benne ugyezöve a társulat minden tagja, mindenki beleleve a színészvér könynyűségét, hohóságait, mókáit s aranya annyit tapasztot és kihívást, a mennyire a. Nemzeti Színház legöregebb művészei is büszkék lehetnének. Ezeket megelőzve előadták Vértes Mihály józti egyfelvonásos vigjátékát, a mely hasonlóan igen szép sikert aratott. A nézőtör zsúfolva volt.

Szerda, febr. 9.

Bátóri jutalomjátéka.

A hórscök. Vallami kelemetlen székant kóválygott erre arra a hír, hogy Bátor, a színház kedvelt komikusa, a ki annyit felcöhdellen jó órárt szerzett már a közönségnek, egy kelemellen színházi incidens folytán bucsu tmond a székesfehérvári színpadnak Szerencsére a hír komolya és észre nem igazolódik. Bátor továbbra is a miénk marad s élvezni fogjuk az ő józú kedves mókáit, az örökös jókedvet, mellyel annyiszor annyira megkacagtatott bennünket. A tegnapi est ugyanilyen volt. A hórscökben annyit józúségét láttuk újra, annyi mulatságot szerzett az állandó jelenlétével, hogy valóban hálások vagyunk érte. A darab tárgya, hogy a városi alpraefektus (Déri) éjjel mulatni megy Párisba s meghagyja az inasának, (Bátor), hogy senkinek ezt el ne mondja. Közben megérkezik a tábornagy vizáglatra, a praefe ideálja, egy színész (Bihari) s az inas, hogy urát el ne árulja helyettesíti őt. Persze tengernyi komikummal. Nem jellemkomikummal, hanem helyzetkomikummal van dolgunk s ebbe Bátor annyit józúséget vitt bele, hogy a közönség állandóan kacagott, s nem bánta meg, hogy zsúfolt házat hozott össze, sőt hogy még az orkesztrumot is megtöltötte. Bátor valóban megérdemeltet

Fejérmegyei alispánjától.

1392/10 szám.

Tárgy: Árlejtés a kórházi élelmiszer szűköslet fedezésére.

Versenyárgyalási hirdetés.

A vármegyei Szent György kórház három évi péksüttemény szükségletének biztosítására nyilvános versenyárgyalást hirdetek és felhívom a pályázni óhajtoakat, hogy az egység árakat tartalmazó ajánlataikat a vármegye alispáni íktató hivatalban 1910 évi február hó 24-ik napjának déli 1 órájáig nyújtsák be. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szállítandó leaz (mennyiségét egy évre számítva) körülbelül 1100 kg. fehérlenyer, 2000 kg. barnakenyer, 66000 darab zsemlye, 15000 darab szarvas.

Az árak naponként a kórház gazdasági hivatala által megjelölt időben vállalkozó által szállítandók be a kórházba.

A fent megjelölt mennyiség a szűköslethez képest változást szenvedhet. A részletes szállítási feltételek a vármegye kiadóhivatalában és a Szent György kórház gondnoki irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

A szabályszeretlen kiállított és pecséttel lezárt sértelem borítékban elhelyezett és a Fejérmegye alispánjához címzett ajánlatok fognak csak figyelembe vétetni. Az ajánlatokhoz csatolandó az egy évi szükségletnek megfelelő ajánlati öszag 10%-ának készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a székesfehérvári m. kir. adóhivatalban való elhelyezését igazoló adóhivatali letéti nyugta.

A versenyárgyalás 1910 évi február hó 25-én délelőti 9 órakor fog a vármegyei hód-szinti kistermében megtartani s azon az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik megjelenhetnek. A végleges döntés, mi a kórházi választmány feladata, az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Székesfehérvárt, 1910 évi február hó 5-én.

Szűts Jenő,
alispán.

Fejérmegyei alispánjától.

Szám: 1392/10.

Tárgy: Árlejtés a kórházi élelmiszer szükséglet fedezésére.

Versenyárgyalási hirdetés.

A vármegyei Szent György-kórház három évi hentesáru szükségletének biztosítására írásbeli versenyárgyalást hirdetek és felhívom pályázni óhajtoakat, hogy az egységárakat tartalmazó ajánlataikat a vármegye alispáni íktató hivatalban 1910. február hó 23-ik napjának déli 1 órájáig nyújtsák be.

Szállítandó lesz évenként körülbelül: 560 kg. sertéskaraj, 1800 kg. sertés zsír, 100 kg. füstölt szalonna, 50 kg. sonka, 50 kg. disznó sajt, 100 kg. hideg felvágott, 2300 pár frankfurti virsli (á 13 doka.)

Az árúk naponként a kórház gazdasági hivatala által megjelölt időben vállalkozó által szállítandók be a kórházba.

A fenti mennyiség a szükséghez képes változást szenvedhet.

A részletes szállítási feltételek a vármegye kiadó hivatalában és a Szent György-kórház gondnoki irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és Fejérmegye alispánjához címzett ajánlatok fognak csak figyelembe vétetni.

Az ajánlatokhoz csatolandó az egy évi szükségletnek megfelelő ajánlati összeg 10%-ának készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a székesfehérvári adóhivatalban való elhelyezését igazoló adóhivatali letéti nyugta.

A versenytárgyalás 1910. évi február hó 25-én délelőtt 9 órakor fog a vármegyeház földszinti kistermében megtartani, s azon az ajánlattevők vagy igazolt képviselők megjelenhetnek. A végleges döntésig, mi a kórházi választmány feladata, az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Székesfehérvárott, 1910. évi február hó 5-én.

Szűts Jenő,
alispán.

Fejérmegye alispánjától.

1392/1910 szám.

Tárgy: Árlejtés a kórházi élelmiszer szükséglet fedezésére.

Versenytárgyalási hirdetmény!

A vármegyei szent György közkórház három évi tej, tejfel, vaj és túró szükségletének biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek és felhívom pályázni óhajtanak, hogy az egységárat tartalmazó ajánlataikat a vármegyei alispáni iktató hivatalban 1910 évi február hó 24 ik napjának déli 1 órájáig nyújtsák be. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szállítandó lesz — mennyiséget egy évre számítva — körülbelül 25.000 liter tej, 600 liter tejfel, 150 kg. írósvaj, 700 kg. túró.

A tejnek, hogy jó minőségűnek minősíthető legyen, egészséges, gúmókortól mentes tehéntej kell származnia. Ezenkívül megkövetelhető, hogy a tej legalább is 2-8% zsírtartalommal bírjon s fajsúlya 16 kg. mellett 1.029—1.033 legyen. A tej legyen friss, édeskes szaga és íze, egyenletesen fehéren folyó, át nem látszó s idegen alkotórészeketl mentes.

Az árúk naponként a kórház gazdasági hivatala által megjelölt időben vállalkozó által szállítandók be a kórházba.

A fent megjelölt mennyiség a szükséghez képest változást szenvedhet. A részletes szállítási feltételek a vármegye kiadó hivatalában és a szent György kórház gondnoki irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és Fejérmegye alispánjához címzett ajánlatok fognak csak figyelembe vétetni.

Az ajánlatokhoz csatolandó az egy évi szükségletnek megfelelő ajánlati összeg 10%-ának készpénzben, vagy óvadék-képes érték papírban a székesfehérvári m. kir. adóhivatalban való elhelyezését igazoló adóhivatali betéti nyugta.

A versenytárgyalás 1910 évi február hó 25-én délelőtt 9 órakor fog a vármegyeház földszinti kistermében megtartani s azon az ajánlattevők vagy igazolt képviselők megjelenhetnek. A végleges döntésig, mi a kórházi választmány feladata, az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Székesfehérvár, 1910. évi február hó 15-én.

Szűts Jenő,
alispán.

Fejérmegye alispánjától.

Szám t 1392/910

Tárgy: Árlejtés a kórházi élelmiszer szükséglet fedezésére.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A vármegyei Szent György közkórház három évi hússzükségletének (a hentesárúk kivételével) biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek és felhívom mindazokat, kik abban részt venni óhajtanak, hogy az egységárat tartalmazó ajánlataikat, a vármegye alispáni iktató hivatalban 1910. évi február hó 24-ik napjának déli 1-órájáig nyújtsák be. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szállítandó lesz (egy évre számítva) körülbelül: 11000 kg. marhahús, 1800 kg. borjúhús, 50 kg. bárányhús.

A hus naponként a kórház gazdasági hivatala által megjelölendő időben szállítandó be a kórházba.

A fenti mennyiség a szükséghez képest változást szenvedhet.

A részletes szállítási feltételek a vármegye kiadóhivatalában és a Szent György kórház gondnoki irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

A szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és Fejérmegye alispánjához címzett ajánlatok fognak csak figyelembe vétetni.

Az ajánlatokhoz csatolandó az egy évi szükségletnek megfelelő ajánlati összeg 10%-ának készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a székesfehérvári m. kir. adóhivatalban való elhelyezését igazoló adóhivatali letéti nyugta.

A versenytárgyalás 1910. évi február hó 25-én délelőtt 9 órakor fog a vármegyeház földszinti kistermében megtartani, s azon az ajánlattevők vagy igazolt képviselők megjelenhetnek. A végleges döntésig, mi a kórházi választmány feladata, — az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Székesfehérvárott, 1910. évi február hó 5-én.

Szűts Jenő,
alispán.

Fejérmegye alispánjától.

Szám: 1392/1910.

Tárgy: Árlejtés a kórházi élelmiszer szükséglet fedezésére.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A vármegyei szent György közkórház három évi fűszer árú szükségletének biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek és felhívom mindazokat, kik abban részt venni óhajtanak, hogy az egységárat tartalmazó ajánlataikat a vármegyei alispáni hivatalban (iktató hivatalban) 1910. évi február hó 22-ik napjának déli 1 órájáig nyújtsák be.

Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szállítandó lesz (egy évre számítva) körülbelül:

1. Nagyszemű fehér borb tiszta (kiszemelt állapotban és jól fővő, minőségben 720 kg.
2. Zsizsik nélküli jól fővő közép nagyságú lencse 600 kg.
3. Fél szemű hámozott körmény fővő belföldi borsó 600 kg.
4. Teljesen ép lisztes rózsza vagy fehér burgonya legalább is közép nagyságban 2600 kg.
5. Kifogástalan minőségű szagtalan és nem túlságosan savanyú és sós, savanyu káposzta.
6. Teljesen ép, legalább is közép nagyságú vöröshagyma 520 kg.
7. Ugyanolyan minőségű zöldség (murok) petrezselyem, kalarabó és zeller vegyesen, 1820 kg.
8. Egész szemű első rendű asztali rizskása 600 kg.
9. Nagy szemű C rendű darakása, 240 kg.
10. Első rendű, makaróni 680 kg.
11. Első rendű tojás nélküli nagy szemű tarhonya, 120 kg.
12. Első rendű gersti 180 kg.
13. Első rendű aszalt szilva 600 kg.
14. Első rendű négyzeres ecet 460 liter.
15. Első rendű orlt kockasó (kőso) 1100 kg.
16. Első rendű király paprika 52 kg.
17. Első rendű süveg cukor fehér 1120 kg.
18. Első rendű kocka cukor (fehér) 360 kg.
19. Első rendű por-

cukor (fehér) 220 kg. 20. Első rendű kávé 240 kg. 21. Első rendű füge kávé 60 kg. 22. Első rendű pótkávé 84 kg. 23. Első rendű vegyes fűszer 132 kg. 24. Első rendű mák 144 kg. 25. Első rendű mázsolya 36 kg. 26. Első rendű dió 120 kg. 27. Első rendű szilvaiz 52 kg. 28. Első rendű csokoládé 52 kg. 29. Első rendű mandola 12 kg. 30. Első rendű ementáli sajt 92 kg. 31. Első rendű táblaolaj 48 kg. 32. Első rendű citrom 1400 darab. 33. Első rendű mosó szappan 720 kg.

Az árúk naponként a kórház gazdasági hivatala által megjelölendő időben vállalkozó által szállítandók be a kórházba.

A fenti mennyiség a szükséghez képest változást szenvedhet.

A részletes szállítási feltételek a vármegye kiadóhivatalában és a Szent György közkórház gondnoki irodájában megtekinthetők.

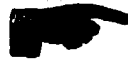
A szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és Fejérmegye alispánjához címzett ajánlatok fognak csak figyelembe vétetni.

Az ajánlatokhoz csatolandó az egy évi szükségletnek megfelelő ajánlati összeg 10%-ának készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a székesfehérvári m. kir. adóhivatalnál való elhelyezését igazoló adóhivatali letéti nyugta.

A versenytárgyalás 1910. évi február hó 25-én délelőtt 9 órakor fog a vármegyeház földszinti kistermében megtartani s azon az ajánlattevők vagy igazolt képviselők megjelenhetnek. A végleges döntésig, mi a kórházi választmány feladata, az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

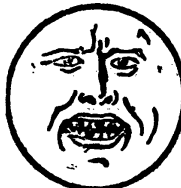
Székesfehérvár, 1910. február hó 5-én.

Szűts Jenő,
alispán.

Menthol.

A fogak közt maradt ételmaradékok az éjjeli alvás alatt savak és rohadási mikroorganizmusok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást a szájbűzt és a kínos fogfájást. Semmiféle fogtisztoszer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka Menthol-fogszippan. Gyógytárakban és drogériákban ára 1 kor.

Kapható: Steiner Béla drogueriában, Kossuth-utca és Borbély Béla fodrász-üzletében, Sas-utca. Németh Péter gyógyszerésznél, Aba.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szégyény-Market-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papiöltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bőr kabátok, utazóbundák,

raglán-felöltők, kabátok.